

Dialog om klimat

Gökotta med CNV, 19 mars 2024

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Gökotta 19 mars 2024

GÖKOTTA MED CNV 19 mars 2024 kl 08.15:

Som naturvägledare möter vi människor som bär på en oro för klimatkrisen. Hur kan vi ha samtal som leder till förändring? Detta morgonwebbinarium kommer vi att fokusera på hur vi kan ha dialog kring klimatet och möta människors oro. Vilka frågor kan vi ställa? Hur kan vi i samtal bygga broar mellan människor istället för att splittra och hur kan vi tillsammans hitta vägar framåt. Vi möter Paula Richter som är specialistpsykolog och en del av Klimatpsykologerna. Hon kommer att berätta om hur klimatpsykologi kan hjälpa oss i den ekologiska krisen och ge oss råd om hjälpsamt bemötande och känslöhantering. Det kan bli en bra start på dagen och ge fortsatt kraft framåt!

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Gökotta - program

08:15 **Start och välkomna** – Per Bengtson, SLU Centrum för naturvägledning

08:20 **Paula Richter:** Att ha samtal om klimatet. Ställ gärna frågor i chatten.

08:50 **Diskussion** i grupper.

09:10 **Gemensam summering**

09:20 **Praktisk övning**

09:30 **Tack och hej**

Eftersnack en stund för den som vill.

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Ha samtal om klimat och ekosystem

Dialog i grupper om ca fyra personer om hur vi kan göra – och inspirera varandra.

Frågor:

1. Hur kan jag använda det här för att främja en bra dialog om klimat och ekosystem?
2. Med vem kan jag göra det?
3. Vad blir mitt nästa steg?

Upplägg:

- Presentera er för varandra.
- Diskutera tillsammans utgående från frågorna.
- Toppen om ni kan hjälpas åt att göra noteringar i gruppens arbetsblad.

Noterat från dialogerna

Hur kan jag använda det här för att främja en bra dialog om klimat och ekosystem?

Jean: Två projekt: 1. Erasmus, mycket tillsammans med ungdomar. Det måste vara ok att få slappna av. Vi måste inte alltid vara "på". Försöka möta människor. Stort och tungt med ansvaret att jobba för/med förändring. "Vi" är effektivitetsmonster. Skönt att bara gå lägga sig på gräsmattan ibland och stirra upp i himlen. En paus kan ge mer styrka att fortsätta.

Anna: Klimat inte fokus utan invasiva arter för tillfället. Har lättare att släppa förnekare och möte de tveksamma. I mötet: Allt hänger inte på dig utan du kan göra litet i vardagen men också engagera sig i föreningar. Ha tips till personer som faktiskt är intresserade av att göra förändringar.

Carina: Tillsammans - att göra tillsammans med andra gör mig stressad - hur ska jag göra det. Men vi befinner oss redan i det stora perspektivet och kanske kan göra förändringar i det lilla istället.

I skolbesök på naturum (tema hållbar utveckling och energi)... vill utveckla Utveckla skolmaterial som vi redan har att bli mer workshop-baserat med frågeställningar där deltagarna är mer aktiva
Göra interaktiv fråga/mini-utställning gärna nära receptionen t.ex. "Kottenkät", "åstiktsträdet på naturum Dalarna", "bajsspaden" i Ammarnäs

Aktivt göra plats för / söka / sätta ord på känslor i samtalet.
Fundera kring vilka känslor vi skulle vilja väcka hos andra.
Ställa frågor som öppnar upp till större sfärer (från personlig till kulturell).
Koppla omsorg om platsen till klimatförändringar.

Viktigt med modellerna för förståelse. Förstå vilka man kan påverka och inte. Var snäll mot sig själv.

Nya idéer. Har inte tänkt så aktivt, men nu behöver jag göra något. Jobba med ungdomar.

Ungdomar far dåligt. Frustration. Hur kan vi arbeta? Modellerna bra.

Ha något att börja med: Pratöppnare? Hur börja samtalet?

I Frankrike är man bra på att protestera i grupp :)

Nudging...

Visa i handling (genomförande av aktiviteter) istället för ord.

Utmaning att tackla förnekare.

Noterat från dialogerna

Hur kan jag använda det här för att främja en bra dialog om klimat och ekosystem?

- Delta i organiserade sammanhang som handlar om klimatproblematik
- Föreläsningar på naturum, bjuder in allmänheten och samverkar med andra organisationer.
- Bokstavs jakt för barn i naturum, samtal i samband med prisutdelning. Inspirerad att koppla samtal, dialog med besökare till klimat, samt involvera deras föräldrar. Klimat och ekosystemtjänster.
- Utbilda guider i kulturarvsmiljö - uppmuntra dem att ta upp frågan i dialog med besökare.
- Skogsmulle, strövare - som ledare kan man prata med barn om klimat.
- Inspirerande att man kan gå ihop med andra, fåskjuts av andra, tillsammans.
- Att det går att skala upp små aktiviteter.
- Vi behöver lyfta fler positiva exempel, visa att det går: behöver inte vara tråkigt eller trist. Eller konstigt, töntigt, radikalt aktivistiskt. Det finns rum för alla typer.
- Hemstrar bra exempel att visa på upptäckter, äventyr osv utan att lyfta.

Reflektionsfråga bra för barn: Vad vill du ha kvar om hundra år? Bra diskussion, tidsperspektiv jmf åldern på tussilago och sten tex.

Knuffa neutrala åt rätt håll istället för att kämpa med största klimatskeptiker. "De är utdöende släkte". Inte göda den debatten.

Fakta och kunskap är alltid bra, men bra att ha redskapen för att möta besökare av alla typer.

Vi vill få del av länken till webinarium (klimat och kultur, kraft till förändring) med Abisko för att få tips.

Naturum Gotland sker pengar för att jobba pedagogisk med skolor kring klimat, även för konkreta naturvård med skolelever. Få uppleva att man kan bidra med någonting positivt

När man möter personer som vill prata om klimat kan vi möta de och använda samtalet för att göra någonting mer positiv - mer användbart

Riktigt bra utgångspunkt för fortsatt arbete med hållbar utveckling, klimat.

Vi talade om vikten att prata med barn, ungdomar vuxna om parallellen till sorg. Är ng som tål att upprepas -kan ju hjälpa människor i deras tankar ang klimatförändringar MEN även på personliga planet om de drabbas av sorg.

Ellinor hade test spelat det spel som lyftes från Terra Pi.

Var intressanta men svåra scenarier även för oss vuxna – riktar sig kanske främst till gymnasiet och uppåt.

Sofia på Geopark lyfte vikten av att möta exempelvis skogsägaren i samtal om skogen. Tala till skogsägarna på skogsägarnas vis. Lyft det som är nära. Havet på Kosterhavet, i Malmö, Skogen och dess arter på berget. Sjön vid Vänerne....

Noterat från dialogerna

Med vem kan jag göra det?

Lyfta det i närmiljön.
Jobba med ungdomar.
Jobba i grannskapet, odla tillsammans (permakultur)
Manifestera något i grupp?
Vara i rätt sammanhang.

Elever - skolprogram
främst högstadiet och
uppåt.

Allmänheten - de vi möter
vid programpunkter, vid
naturum

-

Friluftsförbundet kanske, ska
reka
Skolan i Ammarnäs (naturum)
Kommuner,
samhällsbyggnad,
parkförvaltning,
kommunekolog bl.a

Barn
Vuxna
All åldrar, men med anpassning till
respektive ålder.

Ungdomar

Samverkan mellan
biologi och kultur, förstå
samband

Träffar mellan
generationer

Noterat från dialogerna

Vad blir mitt nästa steg?

Vi som redan befinner oss i sammanhang där vi bidrar till förändring FÅR åka hem och vila. Men det får inte bli en ursäkt att inte förstå läget.

Vi NVLare kan vara en plats för personer som vill förändra men också för dem som behöver vila. T.ex. gå ner i arbetstid, tjäna mindre pengar, konsumera mindre saker, vara ute i naturen mer.

Provocera flera måsten. More space for constructive conflict.

Letar efter rätt sammanhang/grupper att engagera sig med
Nätverka med kommuner - hitta finansiering för föreläsningar

Lyfta positiva exempel! Inte rubricera tex vegetarisk mat som Vegetarisk, utan normalisera.

Samla exempel hur vi kan visa positiva exempel hur man kan bidra

Skapa naturuppleveler, vi är en del av naturen

Visioner är viktig!!

Vi tar med oss det vi hört i dag. Lägga på detta i de aktiviteter som redan finns. Vi kommer att kika på det material som finns på hemsidan. klimatpsykologerna.se

Ha klimatvandring (troligen de redan "frälsta")
Väva in i aktiviteter - få med sig de mer skeptiska därmed.
Ex. genomgående tänk att tex ha kåsor istället för engångsmuggar.

Utveckla verksamheten steg.
Odlar mer gemensamt – ger kraft och samhörighet.

Efter övningen, kommentera gärna här

Att det är en paradox vara människa; kunna uppleva vackra naturen och att vara del av den som förstör samtidigt...

Att misslyckas och känna sig otillräcklig innebär inte att man givit upp.

Riktigt bra övning. Behövdes tid för reflektion. Fick en känsla av hopp. Och att jag kommer att ta med mig detta i mitt arbetsliv och privat.

Inspirerande känsla

Mindfulnessövningen: Bra att starta med på morgonen innan jag går till jobbet

Skönt! Lugnt. Här och nu.

Känsla av inspiration, ett globalt sammanhang, hopp och vikten av positiv aktivitet.

Otillräcklig, fake.
Tänker för mycket, gör för lite.

Vilken fantastisk kontext vi faktiskt befinner oss vi naturvägledare. Vi är faktiskt fantastiska! Vi gör skillnad!

Skönt en kort stund, men övningen var lite lång i detta forum.

Tyckte att jag redan var avslappnad men började gäspa och fick tårar i ögonen så det var välbehövligt.

Känslan av att världen lunkar på, utan att gripas av panik i sig. Men vi gör vad vi kan....

Har fått en känsla av hopp. Vill jobba vidare med att skapa visioner om en bra framtid.

Tips:

Inspelningar av tidigare gökottor med tema klimat

[Gökotta med CNV: Oro, hopp och handling i klimatkrisens tid, 14 dec 2021.](#)

Erika Bjerström, klimatkorrespondent på SVT, berättade då bland annat om sin bok Klimatkrisens Sverige – så förändras vårt land från norr till söder.

[Gökotta med CNV: Klimatpsykologi för naturvägledare, 15 feb, 2022](#)

Hur kan vi bidra till att omvandla oro till action och omsorg om planeten? Gäst i Gökottan var **Frida Hylander**, leg psykolog och humanekolog.

[Gökotta med CNV: Så blir klimatet levande, 20 okt 2022](#)

Hur kan vi läsa naturens svar på klimutförändringarna och göra klimatet levande i naturvägledning? Denna morgon mötte vi **Keith Larson**, forskare på Climate Impacts Research Centre i Abisko, som berättade om hur han visualiserar och engagerar kring klimutförändringarna, bland annat genom medborgarforskning.

[Kraft till förändring](#), webinarium 1 dec 2023

Naturvägledning syftar till kunskap om och känsla för naturen.

SLU Centrum för naturvägledning, CNV
– Kunskapscentrum och mötesplats för naturvägledning.

Pssst: gå in på www.cnv.nu och skriv upp dig för CNV:s nyhetsmejl.

Kontakt:
SLU Centrum för naturvägledning
Per Bengtson
per.bengtson@slu.se
0709-46 88 51

Tack!

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING